

Vánoční pozdrav 2018

Vážení a milí přátelé, příznivci Czech hospital,

období Vánoc je časem rozjímání a inventury srdcí. Dovolte proto, abychom Vám poděkovali za Vaši přízeň, bez které by nebylo ani této dobré zprávy. V roce 2018 se nám totiž podařilo v Baltistáně dokončit několik důležitých úkolů a my se chceme o radost z nich podělit i s Vámi: Po pěti perných letech jsme konečně předali internát pro školáky z hor do rukou vesnice Arandu. Opravili jsme také opěrnou zídku nemocnice, která se pod tíhou sněhu v roce 2017 částečně zhroutila a ohrozila stabilitu nemocnice. K našemu obrovskému překvapení náš přítel Dr. Niaz Ali, kterému jsme v roce 2012 zajistili stáž na oční klinice FN Brno, transplantoval v srpnu 2018 svých prvních 7 rohovek pacientům z hor. Již tradičně jsme zaznamenali, že ani v roce 2018 nezemřelo žádné dítě na zápal plic, ač jich v Arandu ročně stále onemocní v zimě desítky. Největší radost máme ale z toho, jak se od roku 2007 změnila situace v prevenci i faktické záchraně životů těhotných žen a jejich novorozenců díky systému, který jsme zavedli. Dovolte proto krátkou rekapitulaci:

V roce 2007 v době, kdy jsme skládali domeček České nemocnice, jsme poprvé byli svědky pohřbu mladé ženy Chosainy, která bez pomoci vykrvácěla do půl hodiny po porodu a pohřbena byla v průběhu dalších čtyř hodin.

Byli jsme šokováni, ale bezradní.

Bez maminky zůstal úplně zdravý a donošený siroteček beze jména, protože takové děti ve zdejších podmínkách obvykle nepřežijí a proto se s pojmenováním čeká i rok. I toto dítě následovalo maminku do tří měsíců od narození, kdy jsme byli dotázáni otcem, komu má předat zbylé práškové mléko, které jsme pro novorozence zakoupili.

Přístup k těhotným a prenatální a novorozenecké péči byl totiž v horách od nepaměti středověký.

Ženy stále nosí 40kilové náklady dřeva i píce na zimu a těžce pracují až do slehnutí. Často ani nepoznají, že v sobě (například po pádu do kamení) mají mrtvý plod.

Jedna žena z nedaleké vesnice dokonce přenášela mrtvé dítě 3 měsíce po termínu a stále čekala na porod!

Ženy rodily jen s pomocí svých nejbližších v kamenné chýši u ohniště. Byly často podvyživené a anemické v důsledku promoření červy a zanedbání základní zdravé výživy- absence vitamínů, minerálů a špatné skladby stravy.

Každý rok jsme v minulosti zaznamenali v Arandu 1-2 případy, kdy po porodu nevyjde placenta a žena buď vykrvácí, anebo zemře posléze na sepsi ve strašných bolestech. Zažila to i Lajla v době naší mise v roce 2011, která již ztratila tolik krve, že byla v bezvědomí a plačky s mullahem nad ní naříkali jako nad mrtvou.

Náš zdravotník Najaf ji oživil pomocí krevního séra, které jsme těsně předtím zakoupili v rámci nové zásilky léků pro Českou nemocnici a náš záchranný džíp ji zavezl do Skardu (7 hodin!!!)

Placentu na gynekologii vytáhli. Lajla sice přežila, ale její chlapeček po zpáteční cestě do Arandu ne.

Přemýšleli jsme o strategii a záchranném systému a proto jsme v roce 2012 zakoupili malý ultrazvukový přístroj Aloka, pomocí kterého Najaf začal vyšetřovat těhotné, aniž by se jich fyzicky dotýkal. Toto kupodivu tamější islámská komunita akceptovala a chodit na gynekologická vyšetření se stávalo stále populárnější.

Ženy postupně přestaly považovat těhotenství za ruskou ruletu. Chodilo k nám celé údolí Basho (cca 10 vesnic).

Paralelně s prenatalním vyšetřováním také vznikla nová tradice. Pokud je zima a sníh znemožní transport rizikově těhotné po ultrazvukovém vyšetření záchranným jeepem do Skardu, naloží ji Najaf na nosítka a sehraná parta chlapíků z Arandu ji odnese často i 20hodinovým pochodem k místu, odkud je cesta sjízdná.

V posledních letech se toto opakovalo několikrát a všechny postižené ženy i jejich děti byly zachráněné.

Vloni bohužel repasovaný přístroj Aloka, v podstatě zastaralý již od začátku, dosloužil. V říjnu 2018 jsme proto zakoupili nový, sice ve srovnání s tím, co používá civilizovaný svět, stále směšný, který nahradil původní Aloku. Předání se neobešlo bez oslavy s dortem.

Podle posledních zpráv těhotné z celého údolí opět chodí na gynekologické vyšetření do naší nemocnice a velebí "Czech republic", o které by jinak neměly ani ponětí. A my jsme šťastni, že se opětovně ukázalo, že i za malé peníze jde dělat velké věci, když se to správně vezme do rukou.

Děkujeme Vám za Vaši přízeň a přejeme pokoj všem lidem dobré vůle,

požehnané Vánoce i šťastný Nový rok 2019.

Vaši Dina Štěrbová a Viťa Dokoupil

Czech Hospital z.s